

עזרי הזמרת י-ה

פרפראות וחידושים על פרשת השבוע

מפניני ר' עוזי צמח הי"ד

פרשת פקודי - תשפ"ד - גיליון 90

מדור הגימטריות

* אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר פקד על פי משה עבדת הלויים ביד איתמר בן אהרן הכהן: (ל"ח כ"א)

ומביא התורה תמימה, אלה פקודי וגו' - מכאן דאע"פ שגבאי הצדקה הכשרים אין מדקדקין אחריהם אפ"ה טוב שיתנו חשבון כמו שמצינו במשה רבינו שנתן חשבון מנדבות המשכן כמו שנאמר אלה פקודי המשכן וגו'. [ב"ח ביו"ד סי' רנ"ז].

והנה המילים בפסוק: **אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר פקד**, עולה בגימטריא 2225.

וכן המילים: **זה מכאן - שעל גבאי צדקה טוב שיתנו חשבון לציבור**, עולה בגימטריא 2225.

* **אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר פקד על פי משה עבדת הלויים ביד איתמר בן אהרן הכהן: (ל"ח כ"א)**

וכתב רש"י, **המשכן משכן**. שני פעמים, רמז למקדש שנתמשכן בשני חורבנין על עונותיהן של ישראל.

וכן כתב הדעת זקנים, **אלה פקודי**. למה נאמר המשכן שני פעמים לפי שעתיד להתמשכן שני פעמים ראשון ושני.

והנה המילים בפסוק: **אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר פקד**, עולה בגימטריא 2225.

וכן המילים: **ומכאן - למקדש שעתיד ליחרב שני פעמים**, עולה בגימטריא 2225.

* **ויקם משה את המשכן ויתן את אדניו וישם את קרשיו ויתן את בריחיו ויקם את עמודיו: (מ' י"ח)**

וכתב התורה תמימה, ויקם משה - תניא, רבי אומר, ויקם משה את המשכן ויתן את אדניו וישם את קרשיו ויתן את בריחיו ויקם את עמודיו, מכאן דמעלין בקודש ואין מורידין, [מנחות צ"ט א].

והנה המילים בפסוק: **ויקם משה את המשכן**, עולה בגימטריא 1317.

וכן המילים: **זהו - שמעלין בקודש ואין מורידין**, עולה בגימטריא 1317.

פרפראות וחידושים

* **אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר פקד על פי משה עבדת הלויים ביד איתמר בן אהרן הכהן: (ל"ח כ"א)**

וביאר המלבי"ם, משכן העדת, המשכן עצמו העיד על כך שהדין וחשבון הינו נכון ולא היתה כאן חלילה שום מעילה. שכן אילו היה כאן אף צל ונדנד של גניבה, כי אז ודאי לא היתה שכינה שורה ולא היה משכן כלל. ונראה לרמז כן במילים **משכן העדת**, זהו ראשי תיבות.

שכינה תעיד על נקיון כפיו - דלא היתה מעילה.

* **אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר פקד על פי משה עבדת הלויים ביד איתמר בן אהרן הכהן: (ל"ח כ"א)**

וכתב האור החיים הקדוש, עוד ירצה על דרך אומרם ז"ל (ב"מ מ"ב.) אין ברכה שורה לא בדבר הספור ולא בדבר המנוי, וכאן אמר אלה פקודי פירוש לאלה יש מנין ואין הקפדה - כי מנין זה אדרבא מניינו תביא הברכה כי כל פרט שירבה במספר תגדיל הזכות ותסובב הברכה למרבה, והטעם להיותו של המשכן.

ונראה לרמז כן במילים **אלה פקודי המשכן**, זהו ראשי תיבות.

מצינו ובמנין אין הברכה שורה - כאן פיקודיהם נמנים - דאין קפי"ד למנינם - ירבה הברכה.

* **ותכל כל עבדת משכן אהל מועד ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה יי' את משה כן עשו: (ל"ט ל"ב)**

וביאר האור החיים הקדוש, ויעשו בני ישראל וגו'. והגם שלא עשה אלא בצלאל וחכמי לב, שלוחו של אדם כמותו וכאילו כל ישראל עשו, והגם שלא מצינו שעשה בצלאל אלא במאמר ה' ולא הם שלוחו, אף על פי כן הרי הסכימו עליו.

ונראה לרמז כן במילים: **ויעשו בני ישראל ככל**, זהו ראשי תיבות.

ראוי יהיה שלוחו של אדם להיות כמותו - ומעלה עליהם כאילו נתנו ידם להשתתף במלאכת יי' והמשכן.

* **וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אתה כאשר צוה יי' כן עשו ויברך אתם משה: (ל"ט מ"ג)**

וכתב רש"י, ויברך אותם משה. אמר להם יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם.

ונראה לרמז כן במילים **כן עשו ויברך אתם משה**, זהו ראשי תיבות.

שראה והנה נשלמה כל מלאכת עשיית המשכן - ויברך אותם - כן יהי רצון שהשכינה תשרה בכל מעשיכם.

סיפור שבועי

ויצא משה אל אחיו וירא בסבלתם

הרב משה פרדו זצ"ל היה סוחר שטיחים בתחילת דרכו, ולאחר שפגש את החזון איש זצ"ל אמר לו החזון איש שיעזוב את מלאכתו, ויאסוף את בנות ישראל היורדות ברוחניות ויעשה להן מדרשה לחזק אותן ביראת שמים לעזור להן. רבי משה פרדו זצ"ל הקים את סמינר אור החיים בבני ברק והיה אביהן הרוחני של תלמידות הסמינר כמו כן הקים ישיבות וכוללים ברחבי ארץ ישראל, היה רחום וחנון ואב נאמן ואוהב לתלמידותיו הרבות. עזר להם רבות להקים בית נאמן, במציאת חתנים, ובכיסוי הצדדים הכלכליים, כגון נדוניה שיתחתנו בכבוד. פעם אחת ניגשה אליו בחורה שסיפרה כי לפני חודשיים היא סגרה וורט עם בחור, ואביה התחייב לעשרים אלף דולר מצד הכלה, אבל לא יכול היה לעמוד בהתחייבות, ולא עלה בידו להשיג את הכסף הנדרש, והיא אמרה לרב פרדו שיש להם עוד שבועיים עד לחתונה והיום החתן התקשר אליה ואמר בדמעות שאביו הודיע כי אם היום הם מביאים את הכסף מוטב, ואם לאו האבא מבטל את השידוך, כי חושש אבי החתן אולי המשפחה של הכלה אנשים לא אמינים, ולא עומדים בדיבורם. היא פרצה בבכי... לרב פרדו ובקש מהרב שייתן לה את הסכום הזה.

ענה לה הרב פרדו, תראי, אין לי עכשיו סכום כזה תחת ידי, וזה לוקח לפחות כמה שבועות לארגן כזה סכום, אבל אני יש לי כלל ביד, מי שבוכה זוכה, מי שמתפלל בדמעות ובלב נשבר יכול לפתוח את כל השערים, ואין תפילתו חוזרת ריקם. באוי נאמר יחד פרקי תהילים עם דמעות, ובבכה לבורא יתברך שישלח לנו את הישועה, וכך התחילו שניהם לומר פרקי תהילים בדמעות שלישי. לא עברו מספר דקות, והטלפון צלצל, היה זה יהודי מארצות הברית ששאל את הרב אם הוא זוכר שדיבר עמו כמה חודשים קודם לכן להתרימו למוסדותיו, והוא ענה אז שהוא פותח עסק חדש עם אחיו, והבטיח כי אם הרב יברך אותם שיצליחו בעסק, הוא יעביר לרב חומש מהכנסותיהם הצפויות, וכעת בחסדי ה' ובזכות ברכותיו של הרב הם הרוויחו מאה אלף דולר, והתקשר לומר כי החומש המובטח בסך עשרים אלף דולר מוכן בידו, ורצה לשאול להיכן להפקידו? הרב ענה בשמחה שיפקידו את הסכום בחשבונה של אותה בחורה במשרדו באותו זמן, וברוך ה' היא זכתה לבנות בית נאמן בעתו ובזמנו.

עוד מסופר עליו, תלמידה מבנות הסמינר שהיתה על סף סיום סמינר אור החיים התייצבה במשרד, באה לקבל ברכה, ברכה תמה, רבי משה, לא היתה זו דרכו? ברכת הדרך אמרה במבוכה, הורי מהגרים מן הארץ יורדים לדרום אמריקה. ואת עוזבת יחד איתם? שאל רבי משה, ומה עם הצבא? מבוכתה גדלה, ולא הבינה מה הרב רוצה, מה לה ולצבא, בת ישראל כשרה היא, וכי זה החינוך שקיבלה... ורבי משה בשלו שואל בתקיפות כן כן מה עם הצבא? הרי חייבת את להתגייס?

הרב לא מתכוין שאשרת בצבא מלמלה, לכך בדיוק מתכוין אני אמר בחומרה, שתתגייסי לצבא ה'... שתדריכי נערות. הנערה הודיעה להוריה שהיא מגוייסת, ונשארה להדריך בסמינר, במהלך שנת ההדרכה התארסה ובנתה בית נאמן בישראל תרתי משמע...

עוד מסופר עליו שיום אחד הבחין בבן שכניו הצולע קימעה, הבחין ופנה ושאל לסיבת הצליעה הקלה, סיפר הנער שיש לו בעיה מסוימת, "צפון חודרנית" ועליו לעבור טיפול רפואי. אמר לו רבי משה, בשעתו היתה לי בעיה כזו, ורופא בתל אביב לימדני כיצד לטפל בה בעצמי מבלי להזדקק לרופא, בוא אלי בכל בוקר בשעה שבע ועשרים תוך כמה דקות אסיים את הטיפול, כך תספיק להגיע לתלמוד תורה ואני אספיק להגיע בזמן לאור החיים, מובן שהנער התבייש לעלות ולקבל טיפול מרב זקן ונשוא פנים, ולא רצה לבטלו מהמון עיסוקיו ולהטריחו בזוטות, כאשר ניתן לטפל בהם בקופת חולים, אבל למחרת היום, בשעה שבע ורבע, נקרא הנער לעלות לבית רבי משה, במרפסת כבר הכין שרפרף, מגבת, מספריים, אלכוהול, צמר גפן, ואגד מדבק, הושיבו על הכיסא מולו, והחל לטפל ברגלו בסבלנות ובמאור פנים, כפי שאמר נמשך הטיפול דקות ספורות, והוא הזמן לבוא למחרת, שוב ניסה הנער להתחמק, לא נעים לו, אבל רבי משה קראו לביתו מידי יום ביומו, במשך חדשיים ימים, עד שהבעיה נפתרה והצליעה נעלמה.

רבי משה פרדו לא זכה לזרע של קיימא, אבל תלמידיו הרבים מהישיבות שהקים ישיבת בית שמעיה, ישיבת תפארת משה, ואוצרות התורה, ואלפי בנות סמינר אור החיים הם בניו ובנותיו. - רבי משה פרדו בן חיה וידא אסתר זצ"ל נלב"ע יב אדר תשנ"ו ת.נ.צ.ב.ה. [דברי חיים]

פינת ההלכה

אמירה לנכרי [כ']

המג"א סי' ש"ז סק"ז, הביא דברי הר"ן וז"ל ולחד תירוצא כתב דשאני כיבוי כיון דאם צריך לגופו היה חייב מה"ת ואין הכל בקיאים בזה לפיכך אסור אפי' ע"י עכו"ם, וצ"ב דברי המג"א והרי דברי הר"ן שאין הכל בקיאים, כוונת הר"ן לתרץ על הקושיה הראשונה מדוע לישראל עצמו אסור אע"פ דהוי מלאכה שאינה צריכה לגופה, אבל לגבי הקושיה השניה מדוע אסור לומר לנכרי, מתרץ הר"ן תי' אחר דמשום שהוא בהול על ממונו יש חשש שמא יבוא לכבות בעצמו, וא"כ למה כותב המג"א לגבי נכרי טעם אחר, ועוד מניין למג"א לומר דלגבי נכרי יש איסור אמירה משום שאין הכל בקיאים, והרי בר"ן החילוק הנ"ל הוא לגבי ישראל עצמו, אבל לגבי אמירה לנכרי אולי לא מחמירים לחשש שאין אנשים בקיאים ויבואו לטעות.

אולם לפי"ד א"ש, דהטעם שאוסרים אמירה לנכרי הוא מחשש שמא יבוא לכבות בעצמו, ול"ח גזירה לגזירה משום, דאם יבוא לכבות בעצמו שייך אופן של איסור תורה, אם יבוא לכבות כיבוי הצריך לגופו דאין הכל בקיאים, נמצא דיסוד החשש באמירה לנכרי הוא משום שלא בקיאים ולכן המג"א כתב טעם זה, ודו"ק.

אמנם בשער הציון בסי' של"ד ס"ק נ"ז מבואר דלמד במג"א אחרת, דביאר המשנ"ב דהטעם שאסור לומר לנכרי לכבות שריפה הוא מחשש שמא יבוא לכבות בעצמו, והוסיף שעה"צ דאסור אף למ"ד מלאכה שאינה צריכה לגופה הוא מדרבנן ושבות דשבות מותר ע"י אינו יהודי במקום הפסד גדול, מ"מ אסור דיש חשש שמא יבוא לכבות בעצמו, והוסיף שעה"צ ועיין שם במג"א בשם הר"ן טעם אחר דיש להחמיר בזה, ומבואר דלמד שעה"צ דהטעם שכתב המג"א שאין הכל בקיאים בזה הוא טעם אחר מהטעם שיש חשש שמא יבוא לכבות בעצמו, ולפי"ד זהו טעם אחד, וצ"ע.

העלון מוקדש

לעילוי נשמת

נורית בת
מרים ע"ה

* יוסף מאיר בן גאולה ויקי	* יוסף בן חנה
* משה בן שרה וב"ב	* שרה בת אילה
* נעמה בת שושנה	* יהודית בת שרה
* חדווה בת ברכה	* פינחס אליהו בן דינה
* נתנאל בן מרים	* רפאל בן שרה